

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν τῷ Ἑσωτερικῷ
Ἔτησίαι..... Δραχ. 5
Ἐξαμηνιαία... Δραχ. 3

Γραφεῖον—Ὁδὸς Κηφισιάς ἀριθ. 23

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Συσταθὲν διὰ τῆς ἀπ' ἀριθ. 16770 ἐγκυκλίου τοῦ ἐπιτ. τῶν Ἐκ-
κλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐκδίδεται δις τοῦ μηνός

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ
Ἔτησίαι..... Φυ. χρ. 6
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου λ. 25

Γραφεῖον—Ὁδὸς Κηφισιάς ἀριθ. 23

ΕΤΟΣ Α' ΤΟΜΟΣ Α' — Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1892 — ἌΡΙΘ. 14

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ-ΕΓΓΕΙΡΟΥ ΠΡΩΙ, ποίημα, ὑπὸ Φιλίππου Οἰκονομίδου — Ο ΝΕΑ-
ΝΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ. — ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΙΡΙΣ, μῦθος ἑμμετρος, ὑπὸ Φ. Α. Οἱ. — ΚΟΡΑΣ ΚΑΙ ΛΑΩΠΗΣ,
μῦθος ἑμμετρος ὑπὸ Φ. Α. Οἱ. — ΥΓΙΕΙΝΑ, ΠΕΡΙ ΟΡΑΣΕΩΣ ὑπὸ Ἀνδρέου Α. Ἀντίπα. — Ο ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΕ-
ΤΗΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ, μυθιστόρημα παιδαγωγικόν, κατὰ τὸν Ἰούλιον Βέρν, (Συνέχεια). — Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝ-
ΤΟΜΩΝ, ὑπὸ Ν. Χ. Ἀποστολίδου (Συνέχεια). — ΤΑ ΕΚΑΤΟ ΑΥΓΑ, (Διήγημα χωρικόν) ὑπὸ Βαχάβ. —
ΠΟΙΗΜΑΤΙΑ ΓΝΩΜΟΛΟΓΙΚΑ: Η ΑΡΙΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, Η ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΗ ΦΩΝΗ. — ΝΟΣΟΣ ΔΙΕΓΕΡΤΗΡΙΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ : Δύο εἰκόνες ἐκ τῶν ὑγιεινῶν. — Τρεῖς εἰκόνες ἐκ τοῦ μυθιστορήματος «ὁ Δεκαπεν-
ταετής Πλοίαρχος». — Πέντε εἰκόνες ἐκ τοῦ φίλου τῶν ἐντόμων.

Ⓒ Ἀπαγορεύεται ἢ ἀνευ ἄδειας ἀναδημοσιεύσεις τῶν περιεχομένων. Ⓒ

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΟΥ «ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ»,

κεῖται εἰς τὴν ἐν τῇ ὁδῷ Κηφισιάς ὑπ' ἀριθμὸν 23 οἰκίαν.

Ἄπασαι αἱ ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν

«Περιοδικὸν τῶν Μαθητῶν», ὁδὸς Κηφισιάς, ἀριθ. 23.

Τὸ Γραφεῖον εἶναι ἀνοικτὸν ἀπὸ τῆς 2^α μέχρι τῆς 5^η μετὰ μεσημβριαν ὥρας.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

(Βραβευθέντος ἐν τῇ Πιχχοσμίῳ ἐκδόσει τῶν Παρισίων τοῦ ἔτους 1889 διὰ Χρυσοῦ Μεταλλίου)

1892

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΣ ΛΥ-ΙΝ

Διά την δευτέραν. Άλγεβρα.

$$4 | (α^2 - β^2) γ δ + (γ^2 - δ^2) α β |^2 + [(α^2 - β^2) (γ^2 - δ^2) - 4 α β γ δ]^2$$

Διά την τρίτην. Γεωμετρία.

Έκ του προς την βάσιν ΒΓ ισοσκελούς τριγώνου ΒΑΓ άντιστοιχούντος ύψους ν και εκ της ακτίνας ρ του έγγεγραμμένου κύκλου εύρειν τάς πλευράς του τριγώνου, τό έμβαδόν αυτού και την ακτίνα του περιγεγραμμένου κύκλου.

Διά την τετάρτην. Φυσική και γεωμετρία.

Σφαίρα εκ μολύβδου, ούτινος ή πυκνότης είναι π=11,35, χρησιμεύει προς έρματισμόν έτέρας εκ φλιού σφαίρας, ής ή ακτίς είναι ρ=0π,05. Ζητείται ή ακτίς της πρώτης σφαίρας ίνα τό σύστημα των δύο σφαιρών έλοκλήρως έμβεβαπισμένων εν τῷ ύδατι διατελή εν ισορροπία εν τῷ ύγρῳ. Η πυκνότης του φλιού είναι Π'=0,24.

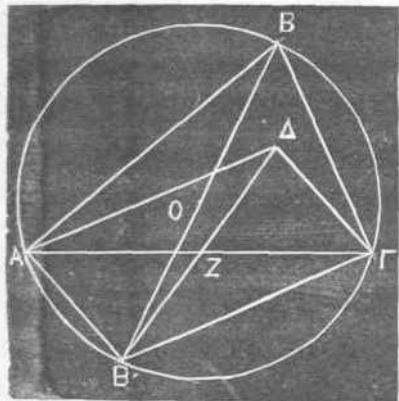
Διά την τετάρτην. Τριγωνομετρία.

Νά δειχθῆ ότι είναι:

$$\eta\mu \frac{3A}{2} = 3\eta\mu \frac{A}{2} - 4\eta\mu^3 \frac{A}{2}$$

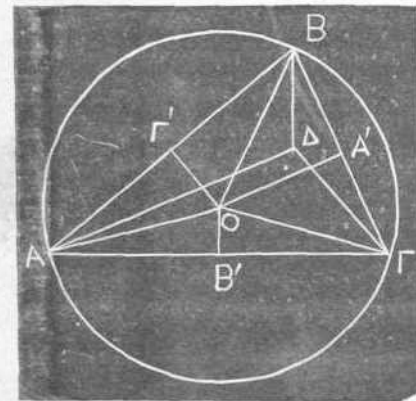
ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩ ΦΥΛΛΑΔΙΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Διά την Β' του Γυμνασίου.

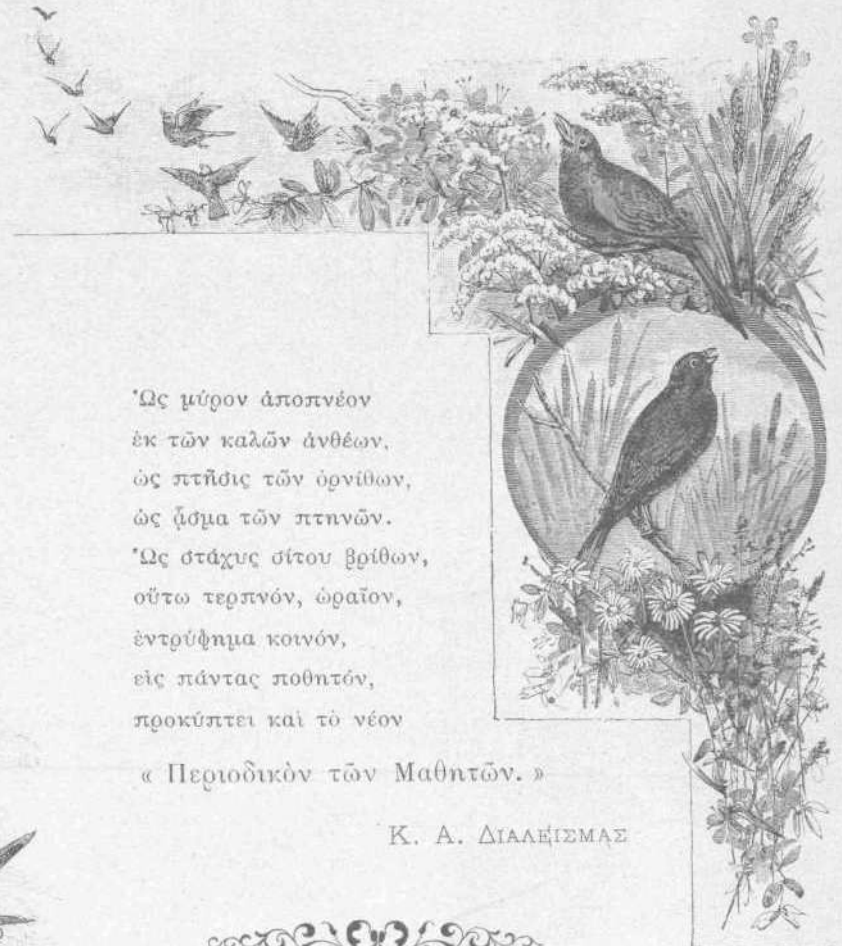
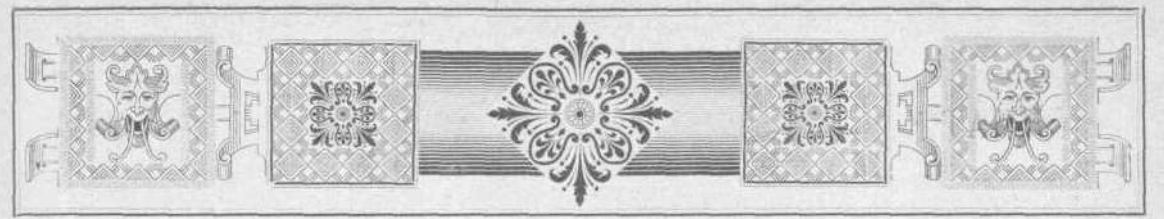
Λύσις. 'Ας άχθῶσιν αι εὐθεΐαι ΔΓ, ΔΑ, ΑΒ', ΓΒ', ΔΒ'. Αι εὐθεΐαι ΔΓ, ΑΒ' είναι παράλληλοι διότι άμφοτέραι είναι κάτετοι επί την πλευράν ΑΒ. Ὡσαύτως παράλληλοι είναι και αι επί την πλευράν ΒΓ κάθετοι ΑΔ, ΓΒ'. Τό σχῆμα ΑΔΓΒ' είναι τούτου ένεκα παραλληλόγραμμον και έπομένως ή διαγώνιος ΔΒ' διέρχεται διά του μέσου της έτέρας διαγωνίου ΑΓ. Τα τρία λοιπόν σημεία Β', Ζ, Δ επί της αὐτῆς κείνται εὐθείας.

Διά την Γ' του Γυμνασίου.

Λύσις. 'Εστωσαν Ο τό κέντρον του περιγεγραμμένου κύκλου και Δ τό σημείον της τομῆς των ύψων. 'Αχθεισών των ακτίνων ΑΟ, ΒΟ, ΓΟ και των επί τάς πλευράς ΒΓ, ΑΓ, ΑΒ καθέτων ΟΑ', ΟΒ', ΟΓ', εύρίσκομεν

$$E = ΒΟΓ' + ΓΟΑ' + ΑΟΒ$$
ή
$$E = \frac{\alpha}{2} \cdot ΟΑ' + \frac{\beta}{2} \cdot ΟΒ' + \frac{\gamma}{2} \cdot ΟΓ'$$
Κατά τό προηγούμενον όμως θεώρημα είναι ΑΔ ή α'=2(ΟΑ'), ΒΔ ή β'=2(ΟΒ'), ΓΔ ή γ'=2(ΟΓ') και έπομένως:
$$E = \frac{1}{4} (\alpha\alpha' + \beta\beta' + \gamma\gamma')$$

Ὡς μύρον άποπνέον εκ των καλών άνθέων, ὡς πτῆσις των ορνίθων, ὡς ἕσμα των πτηνών. Ὡς στάχυς σίτου βριθων, οὕτω τερπνόν, ὠραϊόν, έντρούφημα κοινόν, εις πάντας ποθητόν, προκύπτει και τό νέον

« Περιοδικόν των Μαθητών. »

Κ. Α. ΔΙΑΛΕΞΙΜΑΣ

Τοῖς φίλοις αναγνώσταις!

πρώτον παρερχόμενοι πρό ὑμῶν χαιρετίζομεν ὑμᾶς μετ' άκρας χαράς πεποιθότες ότι διά του πνευματικού χαιρετισμοῦ τούτου έξεγείρομεν άγάπην πρός ἡμᾶς και πρός τό άποστελλόμενον Περιοδικόν, δι' οὗ επικοινωνοῦμεν πρός άλλήλους άδελφικώτατα και διαλέμπομεν πᾶσαν πνευματικήν εργασίαν πρός κοινήν επικουρίαν επί την πραγμάτων του ήθικού άγαθοῦ. Η πρός ἡμᾶς και τό Περιοδικόν ὑμετέρα άγάπη πηγάζει βεβαίως οὐχι μόνον εκ του ήθικού άγαθοῦ αλλά και εκ του πνευματικού συμφέροντος πάντων των παιδευομένων.

Πᾶς άνθρωπος μικρόκοσμον ὄλον αποτελῶν και ένεκά τινος γεννᾶται και πρός σκοπόν τινα τείνει διά παντός του βίου και κατά τουτο διαφέρει των άλλων όντων, τά όποια οὔτε την άρχήν έρευνῶσιν οὔτε μετᾶ σκοποῦ βαίνουσιν εν τῷ βίῳ. Δια-

φέρων τούτων ὁ ἄνθρωπος χαράσσει κανόνα τοῦ βίου, καθ' ὃν ὀφείλει ἀπαρεγκλίτως νὰ διάγη, ἔχων οὕτω χαρακτῆρα, ἄλλως ἀποβαίνει ἀχαρακτῆριστος καὶ κατὰ τὴν μορφήν μόνον διαφέρει τῶν ἀλόγων ὄντων. Καὶ οἱ μαθηταί, ὡς ὄντα λογικὰ καὶ ἀνεπτυγμένα μάλιστα, χαράσσουν τὴν ἐν τῷ βίῳ πορείαν, ὀρίζουσι τέρατα τῆς ὅλης πνευματικῆς δράσεως καὶ περὶ τοῦτο ὡς περὶ πολικὸν ἀστὲρα στρέφονται. Ὁ τῶν μαθητῶν σκοπὸς εἶνε ἢ τοῦ πνεύματος ἀνάπτυξις καὶ κατ' ἄνθρωπον τελείωσις καὶ ἢ ἐπίρροσις τῶν σωματικῶν δυνάμεων, ἵνα οὕτως ἀποτελεσθῇ ὁ παρὰ τοῖς προγόνοις ἡμῶν λεγόμενος κ α λ δ ε κ α γ α θ ὁ ς .

Ἡ πλήρωσις τοῦ σκοποῦ τούτου ἐπιδιώκεται ὑπὸ τῶν καλῶν γονέων καὶ ὑπὸ τῆς καλῆς πολιτείας διὰ τῶν σχολείων, ἐν οἷς πρέπει νὰ μορφῶται καὶ τελειῶται ὁ ἄνθρωπος πνευματικῶς καὶ σωματικῶς, τοῦτο θέλομεν ἐπιδιώξῃ καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ περιοδικοῦ ἐπικουροῦντες ἀδελφικῶς πρὸς πᾶν καλὸν καὶ ἀγαθόν.

Καὶ τοῦτο μὲν δύναται νὰ ρηθῇ γενικῶς περὶ πάντων πάσης ἐθνικότητος μαθητῶν, παρ' ἡμῖν ὅμως ὑπάρχουσι μεγαλεῖτερα καθήκοντα κατὰ λόγον τῆς κληροδοτηθείσης ἡμῖν παρὰ τῶν ἐνδόξων ἡμετέρων προγόνων μεγάλης καὶ ὑπερόχου δόξης, ἥς ἢ αἴγλη κατέστησε σκοτεινὰ τὰ ἔργα πάντων τῶν ἄλλων. Ὅσον μεγάλη ἢ κληρονομία τόσον μεγάλα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις, ὅσον ὑπερέχοντες οἱ πρόγονοι τόσον μεγαλεῖτερον τὸ ἐπὶ τῶν ἀπογόνων καταλειπόμενον φορτίον. Ἡμεῖς ἀπόγονοι τρισενδόξων προγόνων καὶ ἐν τῇ πνευματικῇ ἀναπτύξει καὶ ἐν τῇ σωματικῇ τελειότητι ἔχομεν ἐπὶ τῶν ὄμων ἡμῶν φορτίον βαρύτερον, τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ καταστήσωμεν κουφότερον μόνον ἐὰν δειχθῶμεν ἐφάμιλλοι ἐκείνων. Ὁ Ὅμηρος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης καὶ πᾶσα ἢ πληθὺς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τελείων τῷ πνεύματι ἢ Σαλαμίς, αἱ Θερμοπύλαι, τὰ Ψαρά, αἱ Πλαταιαί, τὸ Δερεβνάκι, ἢ Ἀλαμάνα καὶ τόσοι ἄλλοι τόποι δόξης καὶ ὑπερανθρώπου ἀνδρείας ὁ Λυκούργος, ὁ Σόλων, ὁ Περικλῆς, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ ἥρωες τοῦ χίλια ὀκτακόσια εἴκοσι ἐν πάντες ἀποτελοῦσι τὸν φάρον, πρὸς ὃν ὀφείλει νὰ διευθύνῃ τὸ ἀκάτιον τοῦ βίου τοῦ πᾶς Ἑλλήν μαθητῆς. Ὁ Ἑλλήν μαθητῆς εἶνε θεματοφύλαξ δόξης μεγίστης καὶ ταύτην ὀφείλει νὰ φυλάξῃ ἀμείωτον καὶ μεγαλειέραν νὰ παραδώσῃ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ἄλλως ἐξέρχεται τοῦ προορισμοῦ του, παραβαίνει τὸν ὀρισθέντα χαρακτῆρα τοῦ βίου.

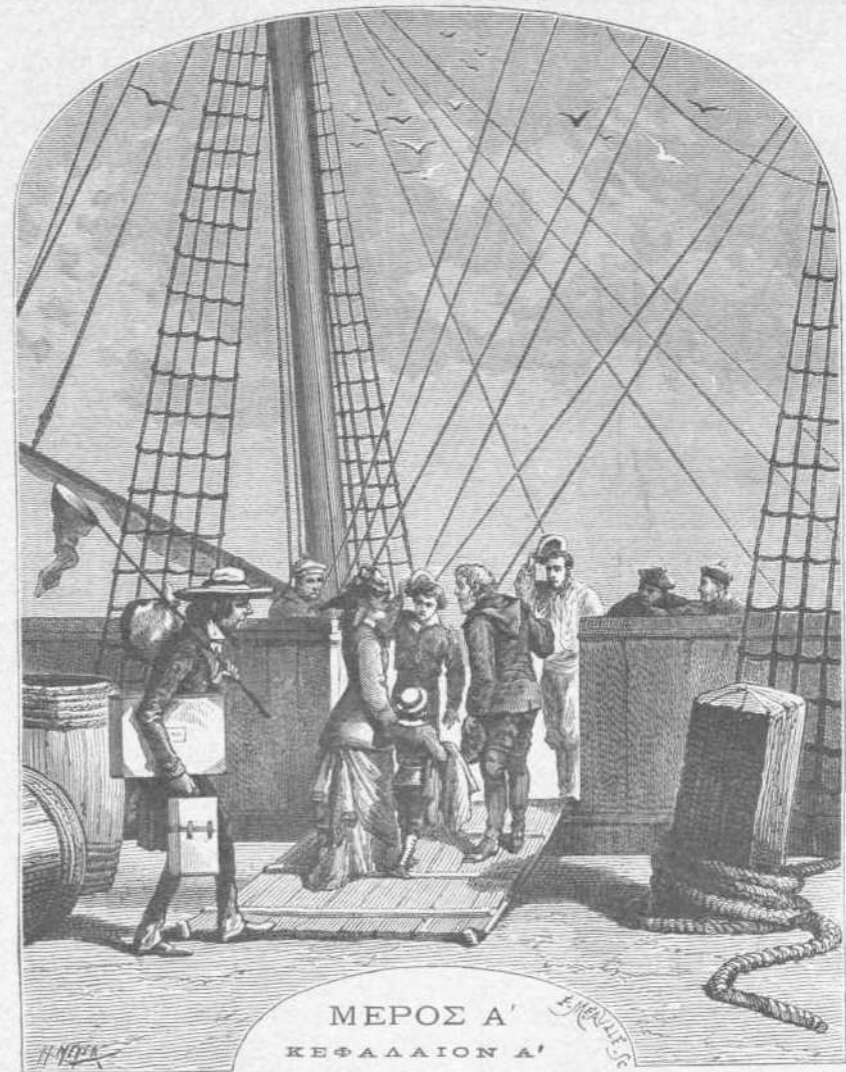
Οἱ πρόγονοι ἡμῶν εἶναι ὀδηγοὶ τῶν ἀνδρῶν πάσης ἐθνικότητος καὶ δὲν δύναται νὰ εἶνε ἰδικοί μας; ἅπανα ἢ Ἑλληνικὴ χώρα καὶ θάλασσα εἶνε ἐστεμμένα ὑπὸ στεφάνων δόξης ἀμαράντων, πῶς λοιπὸν θὰ τολμήσωμεν νὰ μαράνωμεν ἡμεῖς τούτους διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῶν ἔργων ἐκείνων; Ὅταν λέγωμεν ὅτι εἴμεθα παῖδες Ἑλλήνων ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθῶμεν καὶ τὰ ἔργα ἐκείνων, τὴν ἐκ τοῦ ὀνόματος γεννωμένην δικαίως ἐθνικὴν ὑπερηφανίαν ὀφείλομεν νὰ καθιστῶμεν κτῆμα ἡμῶν διὰ τῆς ἐργασίας τῆς καλῆς. Ἐχοντες λοιπὸν τὰ ἔργα τῶν προγόνων ἡμῶν ὀδηγὸν καὶ γινώσκοντες ὅτι ἀντὶ πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ ἀγαθὰ οἱ θεοί, κατὰ τινα ἀρχαίαν ρῆσιν, ἄς ἐργαζώμεθα ἀδιαλείπτως, διότι μακρὰν τοῦ ὀκνηροῦ καὶ ταπεινοῦ μένει ἢ ἀρετή.

Τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀπομίμῃσιν τῶν προγονικῶν ἔργων θέλομεν καὶ ἡμεῖς ἐπιδιώξῃ διὰ τοῦ περιοδικοῦ νὰ ἀναπτύξωμεν παρὰ τοῖς φίλοις μαθηταῖς, τοῖς ἀπογόνοις τῶν μεγαλωνύμων ἀνδρῶν τῆς περικλεοῦς Ἑλλάδος. Διὰ τοῦ περιοδικοῦ ἐξεγερθήσεται ἢ ἀμιλλα οὐχὶ μόνον ἐν κύκλῳ στενῷ ἐνὸς ἢ δύο σχολείων ἀλλ' ἐν κύκλῳ εὐρυτάτῳ καὶ ἴσῳ πρὸς τὴν ὅλην Ἑλλάδα. Ὅσον εὐρύτερος ὁ κύκλος τοῦ ἀγῶνος, τόσον καὶ οἱ ἄθλοι μεγάλοι καὶ τὰ ἄθλα περιζήτητα καὶ ἐνδοξα. Ὡς ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ συνέτρεχον πανταχόθεν νὰ ἀγωνισθῶσι καὶ στεφθῶσι οὕτω καὶ ἐν τῷ περιοδικῷ ἡμῶν θὰ ἀνοιχθῇ ἀγὼν μαθητικὸς πανελλήνιος, πρὸς ὃν καλοῦνται οἱ Ἑλλήνες πάσης χώρας. Ἡμεῖς μετὰ χαρᾶς προβαίνομεν εἰς τὴν ἰδρῶσιν τοῦ ἀγῶνος τούτου ἔχοντες συνεργάτας τοὺς δοκιμωτέρους τῶν λογίων τὰ ἄθλα ὠρίσθησαν, οἱ ἀγωνοδίκαι πρόθυμοι, οἱ ἀγωνισταὶ μόνον ἀναμένονται καὶ οὗτοι εἴθε ἡμεῖς, φίλοι μαθηταί, οὓς διὰ πάσης θυσίας καλοῦμεν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τούτον, ἵνα καταστήσωμεν πολιτείαν τῶν γραμμάτων ὄντως Ἑλληνικὴν, ὄντως ζηλωτὴν.

Ἐρρωσθε.

Ο ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΕΤΗΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

Ἡ ἡμιολία « Πιλιγκρίν »

ΤΗΝ 2 Φεβρουαρίου 1873, ἡ ἡμιολία Πιλιγκρίν ἐπλεε μεταξύ τῆς 43° 57' κατὰ πλάτος νότιον καὶ τῆς 163° 19' κατὰ μῆκος δυτικὸν ὡς πρὸς τὸ μεσημβρινὸν τῆς Γκρίνιτς.

Τὸ πλοῖον τοῦτο, 400 τόνων χωρητικότητος, κατεσκευασμένον διὰ τὰς μεγάλας ἀλιείας τῶν νοτίων θαλασσῶν, ἀνήκεν εἰς τὸν Ἰωάννην Γουλιέλμον Βελντόν, πλούσιον ἐξοπλιστὴν Καλλιφόρνιον ἢ δὲ διευθυνσίς του ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχεν ἀνατεθεῖ εἰς τὸν πλοίαρχον Ἴλ.

Τὸ Πιλιγκρίν ἦτο τὸ μικρότατον ἀλλὰ καὶ

τὸ κάλλιστον ἐκ τῶν πλοίων τοῦ στόλου, τὸν ὁποῖον ὁ Ἰωάννης Βελντόν ἐστελλε κατ' ἔτος πρὸς ἀλιείαν πέραν τοῦ Βεργιγγίου πορθμοῦ μέχρι τῶν βορείων θαλασσῶν καὶ ἀπὸ τῶν περὶ τῆς Τασμανίας ἢ ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Ὄρν, τῆς ἐσχάτιας τῆς Ἀμερικῆς, μέχρι τοῦ Ἀνταρκτικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἦτο ταχύπλοον, τὰ δὲ εὐστροφα ἰστία του τῷ ἐπέτρεπον νὰ προχωρήσῃ μετ' ὀλίγων ναυτῶν πρὸς τοὺς ἀδιαπεράστους παγετῶνας τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου. Ὁ πλοίαρχος Ἴλ ἐγνώριζε νὰ ξεμπερδεύηται, ὅπως ἔλεγον οἱ ναῦται του, ἀπὸ τοὺς πάγους τούτους ὅτινες κατὰ τὸ θέρος πλέουσι πλαγίως τῆς Νέας Ζηλανδίας, ἢ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλ-

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

Ὁ ἀλέκτωρ ἀποτελεῖ γένος ἐν τῇ τάξει τῶν ἀλεκτοροειδῶν καὶ τῇ ὁμογενείᾳ τῶν Φασιανιδῶν, χαρακτηρίζεται δὲ διὰ τῆς κρυβάσεως (λιγί) τῆς κοσμοῦσης τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν σαρκίων τῶν κάτωθεν τοῦ ῥάμφους. Οἱ ἀλέκτορες διαφέρουσι κατ' ἀνάστημα καὶ κατὰ φυλὰς. Τὰ πτηνὰ ταῦτα εἶναι βαρεὰ, σπανίως ἵπτανται, ἀλλὰ βαδίζουσι ἄριστα καὶ τρέχουσι μετὰ μεγίστης ταχύτητος. Τὸ σταθερὸν καὶ ὑπερήφανον βῆμα αὐτοῦ ἐλέγχει τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ θάρρος. Ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος εἶναι ἰσχυρὰ καὶ σαφής. Φωνεῖ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ. Ὅταν φωνῇ τύπτει τὰς πτέρυγας, ἀνυψοῦται ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ ταυνεῖ τὸν τράχηλον. Ἡ θήλεια τοῦ ἀλέκτορος καλεῖται ἀλεκτορίς, κοινῶς ὄρνις καὶ κόττα. Αὕτη εἶναι κατὰ τὸ τρίτον μικροτέρα τοῦ ἀλέκτορος, ἔχει δὲ κύρβασιν χαμηλοτέρας ἢ ἐντελῶς στε-

ρεῖται τοιαύτης. Ἡ οὐρὰ τῆς ἀλεκτορίδος εἶναι στοργγγύλη ἄνευ λοφωτῶν πτερῶν. Ἡ φωνὴ ταύτης εἶναι ἄπλοδον κίεσμα. Αἱ ἐν ἐλευθερίᾳ βιοῦσαι ἀλεκτορίδες σχηματίζουσι νεοττιὰν ὁμοίαν πρὸς τὴν τῶν περδίκων, ἐν δουλείᾳ ὁμοίως τίκτουσιν ὅπουδήποτε. Γινώσκουσι μετὰ ποίας προνοίας ἡ ἀλεκτορίς ἐπωάζει τὰ ὠὰ αὐτῆς ὅστις εἶδε τοιαύτην ἐπωάζουσαν ὑποθέτει ὅτι αὕτη ὀρμᾶται πρὸς τοῦτο ἐξ ἐλατηρίου τινὸς νοητικοῦ ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀληθεύει, αὕτη ὑποκύπτει εἰς ὀρμηφυτον διότι ἡ ἀλεκτορίς ἐπωάζει ἀδιαφόρως πάντα τὰ τιθέμενα ταύτη ὠὰ, ἀκόμη καὶ γύψινα καὶ περιποιεῖται πάντας τοὺς ἐκ τῶν ὠῶν ἐκκολαπτόμενους νεοσσούς, εἴτε ὁμοιάζουσι ταύτῃ εἴτε ἀνήκουσι εἰς ἄλλα πτηνὰ π.χ. εἰς νήσους. Ἡ ἀλεκτορίς ἐπωάζει 19—21 ἡμέρας, μετὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ νεοσσὸς ὀρμυεῖ τὸ κέλυφος τοῦ ὠοῦ διὰ τοῦ

στερεοῦ ἄκρον τοῦ ῥάμφους του, καταφεύγει ὑπὸ τὰς μητρικὰς πτέρυγας, ἀλλὰ δύναται νὰ βαδίξῃ κάλλιστα καὶ ἀναζητῇ μόνος του τὴν τροφήν. — Κατὰ τὸ χροῶμα καὶ τὴν καλλονὴν διαφέρουσιν οἱ ἀλέκτορες τῶν ἀλεκτορίδων ὁ ἀλέκτωρ ἀγαπᾷ κατ' ἐξοχὴν τὰς ἀλεκτορίδας τὸν πρὸς πάσας δὲ φέρεται εὐγενέστατα οὐδέποτε προσβάλλει ἢ πλήττει οὐδεμίαν ἀλεκτορίδα, πάντοτε ὅταν εὖρη τροφήν, δι' ἰδιαιτέρας φωνῆς προσκαλεῖ τὰς ἀλεκτορίδας, καὶ ὅταν προσέλθωσιν ὄλαι τότε ἀρχίζει καὶ αὐτὸς νὰ τρώγῃ. Πρὸς τοὺς ἀντιπάλους του εἶναι ἀμειλικτος, μόλις παρατηρήσῃ τοιοῦτον, ῥίπτεται κατ' αὐτοῦ, μάχεται μέχρις οὗ εἴτε νικήσῃ εἴτε ἡττηθῇ. — Ἡ ἐξημέρωσις τοῦ ἀλέκτορος καὶ

τῆς ἀλεκτορίδος εἶναι ἀρχαιοτάτη προῆλθεν ἐξ Ἰνδιῶν ἐνθα καὶ νῦν βιοῦσιν ἄγρια τοιαῦτα πτηνὰ. Τὸ ἄγριον εἶδος καλεῖται Ἀλέκτωρ τῆς Βαγκίβας: Μεταξὺ τῶν κυριωτέρων εἰδῶν τοῦ ἀλέκτορος ἀναφέρομεν ἀλέκτορα τὸν λοφωτόν, τοῦ ὁποῖου ἡ κεφαλὴ ἀντὶ κυρβάσεως φέρει πυκνὸν λοφίον πτερῶν Ἀλέκτορα τὸν Αἰθίοπα καταμείλινα μέγχοι καὶ τῆς κυρβάσεως αὐτῆς. Ἀλέκτορα τὸν μεταξώδη, λευκὰ καὶ μεταξώδη ἔχοντα πτερά. — Αἱ κυριώτεροι φυλαὶ τῶν ἀλεκτοροειδῶν τούτων εἶναι αἱ τῆς Κογχιγγίνης, τῆς Κρεβέερ τῆς Οὐδάν, τῆς Φλές, τῆς Δούργικ κτλ.

N. X. ΛΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

ΦΙΛΟΚΙΝΔΥΝΟΝ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Παρά τὰ ὑψηλὰ λείψανα τοῦ Ὀλυμπίου ἱστάμενος θεῶμαι τοῦ Παρθενῶνος τὴν ἀμίμητον μεγαλειότητα ἀπὸ περιωπῆς δὲ ἐπισκοπῶν, καθ' ὅλον τὸν μακρὸν τοῦ κόσμου βίον, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς πράξεις αὐτῶν, τῆς μεγαλειότητος ταύτης ἕνα εὐρίσκω ἀντάξιον, τὸν Ἀλέξανδρον. Ὅπουδήποτε τῆς γῆς, εἴτε ἐπὶ τῶν στύλων τῶν Προπυλαίων στηρίζεται εἴτε ἐν Αὐστραλίᾳ διατρίβει, ὁ καλλιτέχνης καὶ ὁ φιλόκαλος βλέπει ὑπεράνω τῶν κορυφῶν τῶν ὑψίστων ὀρέων αἰρούμενον ἐπὶ χρυσῆς νεφέλης φωτὸς τὸ ἀπαράμιλλον ἔργον τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἰκτίνου καὶ ἀπὸ οἰσθδήποτε ὀψεως ἤθελε ρίψῃ τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων ὁ δίκαιος ἱστορικός, ἤθελεν ἴδῃ ὑψοῦμενον ὑπεράνω παντὸς ἀνθρωπίνου μεγαλείου περιβεβλημένον ὑπὸ χρυσῆς νεφέλης φωτὸς τὸν ἀπαράμιλλον υἱὸν τοῦ Φιλίππου. Ἄνλοιπὸν δικαίως ὁ Παρθενῶν νομίζεται ὁ εὐπρεπέστατος ναὸς τοῦ καλοῦ, δικαίως ὡσαύτως ναοὶ καλοὶ ἰδρῦθησαν, ὡς εἰς θεόν, εἰς τὸν ἀήτητον κατακτητὴν λαῶν πολεμικωτάτων, τὸν καταλύσαντα τὸ μέγιστον τότε κράτος ἐν τῇ γῇ, τὸ Περσικόν.

Ἔργον ἤθελεν εἶναι χαλεπώτατον μὲν δι' ἐμέ, δυσανάλογον δὲ διὰ τὸ περιοδικὸν ἢ ἀναγραφὴ πᾶσων τῶν πράξεων τοῦ γιγαντοπαλά-

μου Μακεδόνα. Ἐκθέτομεν μόνον ἐνταῦθα τὰ κατὰ τὴν στρατείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τοὺς Μαλλοὺς (1) Ἰνδοὺς καὶ τὸν κατὰ τὴν ἄλωσιν πόλεως τινος αὐτῶν κίνδυνον τοῦ ἠρωικοῦ βασιλέως, χάριν τῶν μαθητῶν ἀναγνωστῶν, εἰς μίμησιν, διδασκομένων ὅτι τὰ μεγαλουργήματα δὲν κατορθοῦνται ἄνευ πόνων καὶ κινδύνων.

*

Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας.

Ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ὁ Ἀλέξανδρος νὰ θέσῃ ὄριον τοῦ κράτους καὶ τέρμα τῆς ἐν τῇ Ἰνδικῇ πορείας τὸν Ὑρασιν, ἀνέστρεψε καὶ κατερχόμενος τὸν Ὑδάσπην παρεσκευάζετο διὰ στρατείαν ἐπὶ τοὺς Ὄξυδράκας καὶ τοὺς Μαλλοὺς, ἔθνη Ἰνδικὰ μαχιμώτατα καὶ αὐτόνομα. Κατορθώσας δὲ νὰ διασπάσῃ τὴν συνεργασίαν τῶν δύο ἔθνων ὤρμησε κατὰ μόνων τῶν Μαλλῶν καὶ διελθὼν σχεδὸν ἐν μιᾷ νυκτὶ τετρακοσίους σταδίους διὰ χώρας ἀνύδρου ἐφάνη πρὸ τῶν Μαλλῶν, καὶ γενόμενος ἐντὸς πέντε ἡμερῶν κύριος πέντε πόλεων καὶ νικήσας ἐκ

(1) Ὁ Λουκιανός, ὁ Πλουτάρχης, ὁ Κούρτιος, Ρούφος καὶ ὁ Ἀππιανός λέγουσιν ὅτι τὸν κίνδυνον ὁ Ἀλέξανδρος ὑπέστη ἐν ταῖς Ὄξυδράκαις. Διόδωρος δὲ Σικελιώτης δὲν δηλοῖ παρά τίνι τῶν δύο ἔθνων, ὁ δὲ Πλούταρχος ἐν τῷ ἐπερὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἡ ἀρετῆς συγγράμματι (II. 13) λέγει ὅτι παρὰ τοῖς Ὄξυδρά-

θῶσιν ἐμπηγνύοντες πασσαλους εἰς τὸ τεῖχος, ἄλλοι δὲ πατοῦντες εἰς τοὺς ὄμους τῶν συστρατιωτῶν. Τελευταῖον κατασχίσαντες τὸν μοχλὸν τῆς πύλης τοῦ μεταπυργίου εἰσῆρχοντο πρῶτον ὀλίγοι, ἔπειτα διὰ τῶν ὄμων ὠθοῦσι τὴν πύλην καὶ ἀνοίγουσι τὴν εἴσοδον εἰς τὴν ἀκρόπολιν.

Πρῶτοι ἀναβάντες τὸ τεῖχος καὶ ῥίψαντες ἑαυτούς, ὅπου ἐφαίνετο κατακαίμενος ὁ βασιλεὺς, ἦσαν ὁ Διμαναῖος, ὁ Τιμαῖος καὶ Ἀριστόνους ὁ σωματοφύλαξ (1), ὧν οἱ δύο πρῶτοι μαχόμενοι περιφανῶς πρὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου λαθόντες μυρία τραύματα ἀπέθανον. Ἄλλ' ἤδη οἱ Μακεδόνες ἐχύθησαν ἀκατάσχετοι κατὰ τῶν Ἰνδῶν, ὧν οὐδενὸς ἐφείσθησαν διότι πάντας, ἄνδρας μαχητάς, γέροντας, γυναῖκας καὶ παῖδας κατέσφαζαν, κατέσκαψαν δὲ καὶ τὴν πόλιν, νομίζοντες ὅτι ἐφρονεῦθη ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς.

Τοῦτον ἐξέφερον ἡμιθνή ἐπὶ ἀσπίδος ἡ ἀκίς τοῦ βέλους, τεσσάρων δακτύλων πλάτους καὶ πέντε δακτύλων μήκους, ἐμπεπηγμένη ὑπερκνωτοῦ μαστοῦ παρείχεν ἀλγηθόνας θανατηφόρους. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐξυχθῆ, ἀλλ' οἱ ἰατροὶ ἐδίσταζον φοβούμενοι μὴ ἐπέλθῃ θάνατος κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ διαβληθῶσι πρὸς τοὺς στρατιώτας.

(1) Ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τὸν Ἀλεξάνδρον τὸν μὲν Ἀθρέαν ἀναφέρει μόνον ὁ Ἀρριανός, τὸν δὲ Τιμαῖον καὶ τὸν Ἀριστόνουν μόνον ὁ Κούρτιος Ῥοῦρος, τὸν δὲ Διμαναῖον μόνον ὁ Πλούταρχος, τὸν δὲ Λεονάτον ὁ Ἀρριανός, ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Κούρτιος Ῥοῦρος. Περὶ τοῦ Πευκίστου πάντες οἱ παλαιοὶ συνεζώνουν, ὅτι προκινδυνεύσας ἔσωσε τὸν Ἀλεξάνδρον διὸ καὶ ὁ Ἀλεξάνδρος εἰς τοὺς ἐπτὰ σωματοφύλακας ὄδωσεν αὐτὸν κατέταξε καὶ σατράπην τῆς Περσίας κατέστησε καὶ κατόπιν ἐν Σούσις ἀμείβων τοὺς ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ διαπρέποντας πρῶτον τὸν Πευκίστην ἑσπεράνωτε χρυσῷ στεφάνῳ.

Ἄλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπέμενε ἰσχυρῶς, ἐνέπαιζε τοὺς κλαίοντας καὶ ἀπεκάλει λειποτάκτας μὴ τολμῶντας, ἐν ᾧ διατάσσονται, νὰ βοηθήσωσιν αὐτόν. Ἐβόα δὲ πρὸς τοὺς περιστοιχίζοντας αὐτὸν ἑταίρους, ἀμνηθεῖς ἔστω μηδὲ ὑπὲρ ἐμοῦ δειλός. Ὅστε τελευταῖον κατ' ἄλλους μὲν ὁ ἰατρός Κριτόδημος ἢ Κριτόβουλος, Κῶος ἐκ τῶν Ἀσκληπιαδῶν, κατ' ἄλλους δὲ ὁ σωματοφύλαξ Περδίκκας σχίσας τὴν σάρκα διὰ τοῦ ξιφιδίου ἐξήγαγε τὸ βέλος. Φορὰ δὲ κίματος πολλοῦ ἐπῆλθεν, ὥστε ἐλειποθύμηνεν.

Οἰμωγὴ διῆλθε τὸ στρατόπεδον καὶ μετ' ὀλίγον λύπη συλλογιζομένους πῶς θὰ ἐπανελάθωσι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, ἀν ἀπολέωσι τὸν δαίμονιον ἄνδρα, ὅστις ἤγαγεν αὐτοὺς πανταχοῦ νικηφόρους διὰ μέσου μαχιμωτάτων λαῶν. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐπτὰ ἡμέρας μετὰ τὸ τραῦμα ἐπιβάς τριήρους κατέπλευσε τὸν ποταμὸν Ὑδρακώτην μέχρι τῶν συμβολῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου, ὅπου ἦτο ὅλον τὸ στρατόπεδον καὶ ἐπέδειξεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς στρατιώτας. Πάντες ὕψωσαν τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκ τοῦ κρότου ἀντήχησαν αἱ ὄχθαι τῶν ποταμῶν καὶ αἱ πλησίον κοιλάδες. Ἀναβὰς δὲ ἔππον διῆλθε τὸ στρατόπεδον, πλησίον δὲ τῆς σκηνῆς κατέβη, οἱ δὲ Μακεδόνες ἐχύθησαν περὶ αὐτόν καὶ οἱ μὲν ἤγγιζον τὰς χεῖρας, οἱ δὲ τὰ γόνατα, οἱ δὲ τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ, ἄλλοι δὲ ἔρριπτον ἐπ' αὐτὸν ταινίας καὶ ἄνθη. Ἐδάκρυσεν δὲ ἐκ χαρᾶς ὡς παιδίον οἱ χαλκιδόνιοι ἐκεῖνοι ἥρωες, οἱ συγκινούμενοι μόνον διὰ τὴν τιμὴν τοῦ βασιλέως αὐτῶν καὶ τὴν δόξαν τῆς ἱερᾶς πατρίδος, τῆς Ἑλλάδος, ἧτις δαφνοστεφῆς ἦγεν αὐτοὺς μέχρι τῶν μέσων τῆς Ἰνδικῆς ἀνέχουσα ἐν ταῖς χερσὶ τὴν περιφεγγῆ δᾶδα τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Κ. Γ. ΖΗΣΙΟΥ.

ΤΑ ΠΤΗΝΑ

Ἡ ΝΕΟΤΤΙΑ

Ἐν τῷ κόσμῳ τῶν πτηνῶν εὐρίσκωμεν τὰ πλεῖστα καὶ καλλίστα παραδείγματα μητρικῆς στοργῆς. Ἐκεῖ ὑφίσταται ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῆ ἀρχαιτύπῳ ἀγαθότητι, ζῆνι κακοῦ αἰσθηματος, ἀνευ ἀνυπομονησίας, ἀνευ ὀργῆς, μὴ διασφειρομένη οὔτε ὑπὸ τοῦ ἐγωϊσμοῦ, οὔτε ὑπὸ τοῦ ποταποῦ συμφέροντος. Τὸ ζῶον πλεονεκτεῖ ἡμῶν, κατὰ τοῦτο, ὅτι τὸ καλὸν παρ' αὐτῷ διαμένει πάντοτε τοιοῦτον. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀγαπῶμεν τὰ πτηνὰ ὄχι μόνον μᾶλλον τῶν ἄλλων ζῶων, ἀλλὰ καὶ πρῶτιστα πάντων αὐτῶν διότι διὰ τῶν πτηνῶν ἡ λέξις στοργῆ λαμβάνει σάρκα ἐν τῇ ζωικῇ φύσει. Τὸ πτηνὸν ζῷ καὶ ὑπάρχει μόνον διὰ νὰ ἀγαπᾷ. Ὁ λαμπρὸς αὐτοῦ στολισμὸς, τὰ μελωδικὰ ᾄσματα, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἰδιοφυΐα, τὸ φιλοτεχνον, τὸ γενναῖον, τὸ πανοῦργον αὐτοῦ, ταῦτα πάντα εἰνε χαρίσματα τῆς ἀγάπης, τῆς στοργῆς. Ὅ,τι δὲ ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ μητρικὴ στοργὴ εἰνε ζωηροτέρη παρὰ τοῖς πτηνοῖς, ἢ παρ' οὐδεμιᾶ ἄλλῃ τάξει ζῶων εἰνε τοῦτο, ὅτι ἡ μήτηρ μόνη ἐκλέγει τὸν πρὸς πῆξιν τῆς νεοττίας τόπον, καὶ μόνη αὐτὴ ταποθετεῖ τὸ ὑλικόν. Μόνη ἡ μήτηρ φιλοτεχνεῖ τὰ ἐναέρια ἐκεῖνα οἰκοδομήματα, τὰ τόσον ποικίλα τὸ σχῆμα καὶ τὴν ὑφὴν τὰ θέλγοντα τὸ βλέμμα καὶ καταπλήττοντα τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ πάλιν ἡ μητρικὴ στοργὴ ἐμπνέει τὸν καλλιτέχνην καὶ παράγει θαυμάσια ἀντικείμενα πλεκτικῆς, ἀγγειοπλαστικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς. Εἰς μόνην δὲ τὴν μητέρα ἐπιβάλλεται ἡ φροντίς τῆς ἐπιώσεως, καὶ ἐν τῇ λειτουργίᾳ ταύτῃ οὐχὶ ἀπλοῦν μόνον ἐνστακτον, ἢ ἡμῆν τινα φυσικὴν δεικνύει, ἀλλὰ αἰσθημα, καρδίαν καὶ ἀφοσίωσιν.

Ἐν τοῖς ἀκολούθοις θέλωμεν ἐξετάσει διαδοχικῶς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς μητρικῆς στοργῆς ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς καλιᾶς, ἐν τῇ ἐπιώσει καὶ ἐν ταῖς περὶ τῶν νεοσσῶν φροντίσιν.

Εἰς τὸ πτηνὸν ἡ φωλεὰ δὲν εἰνε μόνον λίκνον κομψόν, προωρισμένον ὅπως ἰκανοποιῇ τὴν ματαιοδοξίαν τῆς μητρὸς, ἀλλ' ἔργον τέχνης εἰς ὃ εἰργάσθη ἡ καρδία, ἡ ψυχὴ, ἡ στοργὴ εἰνε ὃ ὕψιστος σκοπὸς τῶν δικαῶν πόθων τῆς τρυφερᾶς μερίμνης τῶν πτηνῶν πρὸς τὰ νεογνὰ αὐτῶν. Ἐν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων πλεῖστα μῆτερες ἀγοράζουσι πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ τέκνου τὸν λίκνον ὅπου θέλει ἀναπαυθῆ, ἐκεῖνο, τὰ

βρεφικὰ ἐνδύματα ἅτινα μέλλουσι νὰ περικαλύψωσι τὰ τρυφερά του μέλη μετὰ συγκινήσεως δὲ προσβλέπουσι τὴν περίκοσμον κοιτίδα ἐνθα τὸ προσδοκώμενον βρέφος θέλει σκιρτήσῃ· ἀλλὰ τὸ λίκνον τοῦτο ἐν τῷ ὑποίῳ ὑπάρχει ἤδη ἡ καρδία τῆς μητρὸς πρὸ τοῦ παιδίου τῆς, δὲν κατασκευάσεν καὶ δὲν ἐφιλοτέχνησεν ἡ ἴδια, μολὶς ἴσως τὸν διακόσμον αὐτοῦ προητοίμασεν. Ἐξ ἐναντίας τὸ πτηνὸν οἰκοδομεῖ αὐτὸ τὴν νεοττιαν τοῦ ὀλόκληρον ἐν τῷ ζήλω τῆς ἐργασίας του, ἐν τῇ ἐνδελεχεῖ αὐτοῦ δραστηριότητι βλέπομεν ὅτι ἐξαπτεται καὶ ὠθεῖται ὑπὸ αἰσθηματος, ὑπὸ φλογὸς ἐνδομύχου, ἧτις καταδιβρῶσκει αὐτό. Τὸ αἰσθημα τοῦτο, ἡ φλόξ αὐτὴ οὐδὲν ἄλλο εἰνε ἢ ἡ μητρικὴ στοργὴ. Νὰ ἀγαπᾷ, νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑπαρξίν τῶν νεοσσῶν, νὰ προητοίμασῃ αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῶν ἀτραπῶν τῶν δασῶν, ἐν τῇ σκιᾷ καὶ τῇ ἡρεμίᾳ ἀπαλὸν λίκνον ἐκ βρύων καὶ λεπτῶν πτίλων, νὰ ἀκούσῃ τῆς πρώτης αὐτῶν κραυγῆς, νὰ ἰκανοποιήσῃ τὰς πρώτας αὐτῶν ἀνάγκας, εἶτα δὲ μετὰ τὴν καρδίαν πλήρη συγκινήσεως, φοβούμενον καὶ διὰ τὸν ἐλάχιστον θόρυβον, τὸν ἐλαφρότατον τῶν φύλλων ψιθυρὸν νὰ εὐρίσκηται ἐκεῖ πλησίον σιωπηλὸν ἐκ τῆς ἀγάπης, θωπεῖον διὰ τοῦ βλέμματος τὰ μικρὰ, τοιαῦτα εἰνε αἱ ἐντυπώσεις αἱ δοκιμαζέει τὸ πτηνὸν καθ' ὅν χρόνον πηγνύει τὴν νεοττιαν του.

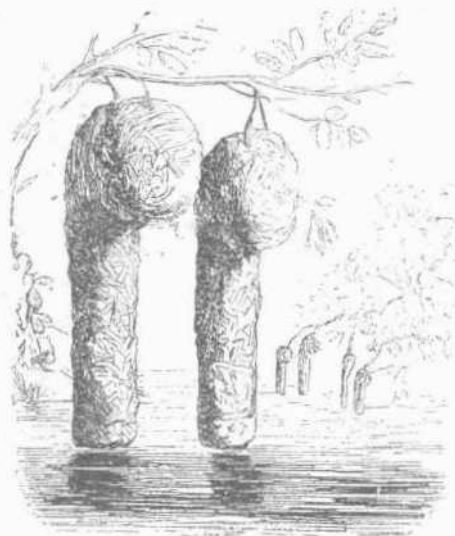
Καὶ ὅμως πρὸς οἰκοδομὴν τῆς νεοττίας ταύτης τὸ πτηνὸν δὲν ἔχει οὔτε τὰς γνάθους τοῦ ἐντόμου, οὔτε τὴν χεῖρα τοῦ σκουήρου, οὔτε τὸν ὀδόντα τοῦ κάστορος. Ἐπειδὴ δὲ παρὰ τῆς φύσεως ἔχει τὸ ῥάμφος μόνον καὶ τὸν πόδα, ὅστις βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ ἐργασίας χειρὸς, φαίνεται διὰ τοῦτο, ὅτι ἡ νεοττία πρόκειται ἄλυτον πρόβλημα εἰς τὸ πτηνόν.

Περὶ ὧν μὲς τις ζωολόγος εἶπεν, ὅτι τὸ ἐργαλεῖον τοῦ πτηνοῦ εἰνε αὐτὸ τὸ σῶμα του, τὸ στέρνον του, δι' οὗ συμπιλεῖ, συνθλίβει τὰς ὕλας, ἕως ἂν καταστήσῃ αὐτὰς τελείως στερεάς, ἀναμίξῃ καὶ προσαρμόσῃ πρὸς τὸ καθόλου ἔργον. Καὶ ἐσῶθεν πάλιν τὸ ἐργαλεῖον τὸ ὅποιον παρέχει εἰς τὴν νεοττιαν τὸ κυκλικὸν σχῆμα οὐδὲν ἄλλο εἰνε ἢ τὸ σῶμα τοῦ πτηνοῦ. Τοῦτο συστροφόμενον διαρκῶς καὶ προσωθεῖν τὰ τοιχώματα πανταχόθεν κατορθοῖ τέλος νὰ σχηματίσῃ τὸν κύκλον.

Ἡ κατοικία λοιπὸν εἰνε αὐτὸ τὸ ἄτομον

του, τὸ σχῆμα του, ἢ ἄμεσος προσπάθεια, ἢ ὀδύνη του· τὸ ἀποτέλεσμα ἀποκτάται μόνον δι' ἐπανειλημμένης πίεσεως τοῦ στέρνου, οὐδέ ὑπάρχει κάρφος ἢ πτίλον, ὅπερ, ἵνα λάβῃ καὶ

Νεοττιὰ Πλοκίως.

διατήρησιν τὸ κυρτὸν σχῆμα, νὰ μὴ ἐπιέσθῃ μυριάκις ὑπὸ τοῦ στήθους, ὑπὸ τῆς καρδίας τοῦ πτηνοῦ βεβαίως μετὰ διαταραχῆς τῆς ἀναπνοῆς, μετὰ παλμῶν ἴσως.

Τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς νεοττίας τὸ τόσον παικίλον καὶ ἐνίοτε τόσον ἄτεχνον καὶ χονδροειδές, εἶνε πάντοτε ἐκδήλωσις τῆς μητρικῆς προνοίας. Ὅσαι τῶν νεοττιῶν ἔχουσι τὸ σχῆμα ἐπίμηκες μετὰ εἰσόδου ἐστραμμένης πρὸς τὰ κάτω, ἀνήκουσιν εἰς τὰ πτηνά τῶν τροπικῶν χωρῶν, ἅτινα οἰκοδομοῦσιν οὕτω αὐτάς ὅπως προφυλάξωσι τὰ ὠὰ καὶ τοὺς νεοσσούς των ἀπὸ τῶν ἀναρριχωμένων θηλαστικῶν καὶ τῶν παντοειδῶν ἐρπετῶν, ὧν γέμουσιν αἱ χῶραι ἐκεῖναι.

Ἡ μητρικὴ στοργὴ μεταβάλλει τὰ πτηνά εἰς τέκτονας, βράπτας, λιθοξόους, σκαπανεῖς, ὑφαντουργούς. Ὁ μέροψ (κοινῶς μελισσοργός) ἐπὶ πραδείγματι, νεοττεύει ἐντὸς ἀληθῶν ὑπογείων, ἅτινα σκάπτει διὰ τῶν δακτύλων του. Ἡ χελιδὼν καὶ ἡ σίττη (εἶδος δρυοκολάπτου) κτίζουσι τὴν νεοττιάν των διὰ γῆς στερεᾶς καὶ συμπιλημένης. Εὐρήται δὲ ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἶδος ὑπολαίδος ἣτις συρράπτει διὰ τοῦ ῥάμφους της καὶ διὰ νήματος δύο παρακείμενα φύλλα δενδρυλλίου ὅπως ἐγκαταστήσῃ ἐκεῖ τὴν νεοττιάν της.

Ἡ κίχλη τῶν ἀμπέλων κατασκευάζει εἶδος κομφοῦ ἀδιαβρόχου κυπέλλου ἔχοντος τὸ σχῆμα τῆς κάλυκος λειρίου πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ὠραίων γλαυκῶν ὠῶν της ὑπὸ μελαινῶν κηλίδων

δικστίκτων. Ὁ σπῖνος, ἢ ἀκανθυλλίς (κοινῶς καρδερίνα), ἢ σπιζα κατεργάζονται τὰς τρίχας καὶ τὸ ἔριον μετὰ τελειότητος ἀπαραμίλλου, ὁ χλωρίων (κοινῶς συκοφάγος) ἀναρτᾷ διὰ τινων νημάτων τὴν νεοττιάν του ἀπὸ κινητῶν κλαδίων λεύκης, οἷονεὶ ὅπως ἐξαναγκάζῃ τὴν αὔραν νὰ ἀνακινίξῃ καὶ βουκαλίξῃ τὰ μικρά του. Ὅσα ταῦτα τὰ ἀριστουργήματα τῆς κομψότητος, τῆς στερεότητος, τῆς λεπτότητος εἶνε ἔργον τῶν μητέρων, ἐνῶ τὸνναντίον παρὰ τοῖς φωλεοποιῶσι τῶν ἰχθύων, παρὰ τοῖς λύχνους εἰς τὸν ἄρρενα ἀπόκειται ἡ φροντίς τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν νεοττιάν, ὅστις καὶ τὸν πρὸς τοῦτο ἐκλέγει τόπον.

Εἰς δὲ τὸν κόσμον τῶν πτηνῶν μόνον τὸ θῆλυ ἐκλέγει τὴν τοποθέτησιν τῆς καλιάς, ἢ δ' ἐκλογὴ αὕτη γίνεται σχεδὸν πάντοτε μετ' ἀξιοθαυμάστου ὀξυδερκείας καὶ κρίσεως. Ἡ μήτηρ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν συνήθη τῶν ἀνέμων διεύθυνσιν, τοποθετοῦσα τὴν νεοττιάν ὑπὸ τοὺς ἐπικρατοῦντας ἀνέμους· τοῦτο παρατηρήθη εἰς πλείστας νήσους, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰς Φερόας, ὅπου οὐδεμία νεοττιὰ θαλασσίου πτηνοῦ εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν πρὸς ἀνατολὰς κειμένων βράχων, ἐνῶ τὸνναντίον εἰκοσι καὶ πέντε εἶδη νεοττεύουσι πρὸς τὰ δυτικά καὶ βορειοδυτικά, τὴν συνήθη τῶν ἀνέμων διεύθυνσιν ἐν τῷ ἀρχιπελάγει ἐκεῖνῳ. Ὅταν ὁ χλωρίων φωλεύῃ ἐν τῇ Λουίζιανῇ, ἐνθα ἡ θερμότης εἶνε μεγίστη, ἢ προβλεπτικὴ μήτηρ μεταχειρίζεται τὸ βρῦον διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τῆς φωλεᾶς του, πλέκουσα αὐτὴν ἀραιῶς καὶ ἐκθέτουσα εἰς τὰς πνοὰς τοῦ βορειοανατολικοῦ ἀνέμου. Ἀλλὰ, ὡς παρατηρήθη, ὅταν ἡ αὕτη μήτηρ πρόκηται νὰ νεοττεύσῃ μικρὸν βορειότερον, πρὸς τὴν Πενσυλθανίαν καὶ Νέαν Ἰόρκην, ὑφαίνει τὴν νεοττιάν ταύτην δι' ὑλῶν διατηρουσῶν καλῶς τὴν θερμότητα,

Νεοττιὰ δημοκρατικοῦ στρουθοῦ.

ἐκθέτουσα συνάμα αὐτὴν πρὸς μεσημβρίαν. Παρὰ τοῖς στρουθοκαμήλοις ἡ μήτηρ πάλιν θάπτει εἰς τὰ περίξ τῆς ὑπονόμου, ἐνθα τὰ μικρά της μέλλουσι νὰ ἐκκολαφθῶσιν, ἀριθμὸν τινα

ὠῶν ἅτινα θέλουσι χρησιμεῦσαι ὡς πρώτη ἐκείνων τροφή.

Τὰ θήλια τοῦ δημοκρατικοῦ στρουθοῦ συνεταιρίζονται πρὸς οἰκοδομὴν τῶν παμμεγίστων ἐκείνων κυκλοτερῶν οἰκοδομημάτων, ἐν οἷς ἐμφωλεύουσι, γεννῶσι τὰ ὠὰ καὶ ἐπωάζουσιν ἐν κοινωνίᾳ.

Τοιοτοτρόπως λοιπὸν, εἴτε τυγχάνουσιν τοποθετημένοι αἱ νεοττιαὶ ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν δένδρων, εἴτε πρόσκεινται τῷ ἔδαφει ἐν τοῖς βάττοις ἢ ταῖς ρίζαις, ἐν τοῖς βρῦοις ἢ ἐν τῇ φλεγούσῃ ἀμμῳ τῆς ἐρήμου, ἐν τῷ στελέχει τῶν δένδρων ἢ ἐν τῇ μάζῃ λίθου ἢ παλαιοῦ τείχους, εἴτε εἶνε ἀνηρτημένοι ἀπὸ λαβῆς δίκην λίκνου εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀνέμου, εἴτε πλέουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, οἰαδήποτε τέλος καὶ ἂν ὑπάρχῃ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ τοποθέτησις ἐκλέγεται πάντοτε θαυμασίως ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ πτηνοῦ, οὕτως ὅστε νὰ παρέχῃ πᾶσαν ἀσφάλειαν καὶ εὐκολίαν τῇ νεοττιᾷ.

Τὰ πτηνά, ὧν τὰ μικρά ἀδυνατοῦσι νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ τῶν ποδῶν ἅμα τῇ γεννήσει αὐ-

τῶν, τοποθετοῦσι τὴν νεοττιάν ἐπὶ δένδρων, ἢ λίθων καὶ τόπων ὑψηλῶν.

Καὶ ἡ ἐκλογὴ δὲ τοῦ ὑλικοῦ μαρτυρεῖ ὁμοίως προβλεπτικότητά οὐχ ἥττον μεγάλην. Διότι ὅσαι μητέρες πρόκειται νὰ δώσωσι τὸ εἶναι εἰς πτηνά ἄνευ πτερῶν λαμβάνουσι τὴν πρόνοιαν ὅπως παρασκευάσωσιν αὐτοῖς λίκνον μαλακώτατον καὶ θερμώτατον. Συνήθως ἡ νεοττιὰ συγκείται ἐκ δύο ἢ τριῶν διαφόρου ὕλης στρωμάτων, ἐξ ὧν τὸ μὲν τὴν ὅλην οἰκοδομὴν περιβάλλον καὶ στηρίζον ἀποτελεῖται ἐκ τῶν μᾶλλον χονδροειδῶν καὶ ἀκατεργάστων ὑλικῶν, τὸ δεύτερον ἐκ λεπτοτέρων καὶ τὸ τρίτον τὸ ἐσώτατον ἐκ λιαν ἀπαλῶν.

Τέχνη τοσοῦτον ἀξιοθαύμαστος, προρατικότης τοσοῦτον μεγάλη ἐμφαίνει ἕτερον γεγονός ἐτι μᾶλλον ἀξιοθαύμαστον, τὸ αἶσθημα ὅπερ ἐπέπνευσεν αὐτάς. Τὸ δὲ αἶσθημα τοῦτο εἶνε τὸ τῆς οἰκογενείας. Ὁ ἀρχιτέκτων εὖρε τὴν εὐφυίαν αὐτοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ του, ὁ ἔρως διέπλασεν αὐτὸν καλλιτέχνην καὶ μητέρα.

[Κατὰ τὸν Ἑρνέστον Μενῶλ]

A. A. ANTIPAS

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ ἀγαθὰ οἱ θεοί.

Ἐπίχρῆμος.

Εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

Ὅμηρος Μ Ἰλιάδος, 243.

Γηράσκω αἰεὶ διδασκόμενος.

Σόλων ὁ Ἀθηναῖος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
 « ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ »

—*—*—*—
 Ἀλληλογραφία
 Περιοδικῶν τῶν Μαθητῶν

Τὸ «περιοδικὸν τῶν μαθητῶν» ἀφιερῶ τὴν τελευταίαν σελίδα τοῦ φύλλου εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν. «Τὸ περιοδικὸν τῶν μαθητῶν» ἀναμένει τὰς ἐπιστολάς τῶν φίλων ἀναγνωστῶν του. Ὡσαύτως δύνανται καὶ πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀναγνώσται νὰ ανταποπέλλωσι χαιρετισμούς καὶ ἀσπασμούς, ὥστε ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ περιοδικῶν τῶν μαθητῶν θὰ γίνῃται πνευματικὴ συναναστροφή τῶν συνδρομητῶν. Τὸ περιοδικὸν τῶν μαθητῶν θὰ ἀπαντᾷ εἰς ὅλους συντόμως καὶ λακωνικῶς. Θὰ διορθῶθι δὲ ἐνίοτε καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν τῶν συνδρομητῶν του. Ἀναμένομεν λοιπὸν τὰς ἐπιστολάς σας.

Ψευδώνυμα

Ἀνάγκη ἕκαστος τῶν συνδρομητῶν τοῦ περιοδικῶν τῶν μαθητῶν νὰ ἐμφανίηται ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ, ἐν τοῖς διαγωνισμοῖς, ἐν ταῖς λύσεσι τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν μαθηματικῶν προβλημάτων καὶ τῶν ἐρωτήσεων τῶν γεωγραφικῶν καὶ ἱστορικῶν ὑπὸ ψευδώνυμον. Τιμιώτατον προτέρημα ἢ μετρίτης. Ἐκάστοτε ὅμως παρὰ τῷ ψευδώνυμῳ πρέπει νὰ σημειῶται καὶ τὸ ἀληθὲς ὄνομα.

Συνδρομηταί, συνεργάται

Μετὰ χαρᾶς θὰ δημοσιεύσωμεν πᾶσαν τῶν συνδρομητῶν μας πνευματικὴν ἐργασίαν μετὰ βᾶσανον αὐτῆς. Ἰδία ὅμως δεχόμεθα παρ' αὐτῶν αἰνίγματα, προβλήματα καὶ εὐφυολογήματα.

Βραβεῖα

Εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θὰ ἀναγράψωμεν τὰ βραβεῖα τὰ ὠρισμένα διὰ τοὺς λύτας τῶν μαθηματικῶν προβλημάτων, τῶν ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν ἐρωτήσεων, τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων κτλ. κτλ. ὅλου τοῦ ἔτους.

Διαγωνισμοὶς

Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ δημοσιεύσωμεν τοὺς ὄρους διαγωνισματος πρὸς σύνθεσιν διηγήματος. Ἐπίσης θὰ σᾶς εἴπωμεν τότε καὶ τὰ βραβεῖα. Ὑπομονή.

—*—*—*—
 Τὸ «περιοδικὸν τῶν μαθητῶν» θὰ πωλεῖται καὶ κατὰ φύλλον πρὸς 25 λεπτά. Οἱ ἀγοράζοντες ὅμως τὸ περιοδικὸν κατὰ φύλλον δὲν λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν, εἰς τὰ διαγωνίσματα, εἰς τὰς βραβεύσεις κτλ.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

Διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου.—
 α') Πῶς γίνεται ἡ δοκιμὴ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ διὰ τοῦ 9;

β') Δύναται νὰ γίνῃ ἡ δοκιμὴ διὰ τοῦ 9 ἐπὶ ἐκάστου τῶν μερικῶν γινομένων;

γ') Πῶς γίνεται ἡ διὰ τοῦ 9 δοκιμὴ γινομένου πολλῶν παραγόντων;

Διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου.—
 α') Πατήρ τις εἶνε 45 ἐτῶν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ 20. Μετὰ πόσα ἐτῆ ἡ ἡλικία τοῦ υἱοῦ θὰ εἶνε τὰ 2)3 τῆς ἡλικίας τοῦ πατρὸς;

β') Ὅφειλε τις νὰ πληρώσῃ 2580 δραχμὰς ὡς ἐξῆς: 380 δραχμὰς μετὰ 2 μῆνας, 760 μετὰ 5 μῆνας καὶ 1410 μετὰ 8 μῆνας. Ἐὰν θέλῃ νὰ πληρώσῃ ὅλας ὁμοῦ, μετὰ πόσον χρόνον πρέπει νὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ ὥστε νὰ μὴ ὠφελῆθῃ ἢ νὰ μὴ ζημιωθῇ;

Διὰ τὴν Α' τοῦ Γυμνασίου τάξιν.— α') νὰ εὐρεθῇ τὸ γινόμενον τοῦ 12345679 κατὰ σειρὰν ἐπὶ τούς, 9, 18, 27, 36, 45, 54, 63, 72, 81 δι' ἀφαίρεσως καὶ διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐπὶ 10, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

β') Διὰ τί δὲν ἐξελέγχεται τὸ λάθος, διὰ τῆς δοκιμῆς διὰ τοῦ 9, τὸ προσγινόμενον ἐν τινι πολλαπλασιασμῷ, ἐὰν ἐν τῶν μερικῶν γινομένων γραφῆ μίαν πρὸς τὰ ἀριστερὰ θέσιν ἐκείνης εἰς ἣν ἔπρεπε νὰ γραφῆ;

Διὰ τὴν Β' τοῦ Γυμνασίου τάξιν.— α') πόσοι ἀκέριοι ἀριθμοὶ ὑπάρχουσι μὴ ὄντες τέλεια τετράγωνα μεταξὺ τοῦ 79479² καὶ 79480²;

β') νὰ δευθῆθι ὅτι ἐν οἰωδῆποτε τετραπλεύρῳ αἱ εὐθεῖαι αἱ ἐνοῦσαι τὰ μέσα τῶν ἀπέναντι πλευρῶν τέμνονται δίχα.

Διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Γυμνασίου.— α') νὰ εὐρεθῇ ἡ πλευρὰ καὶ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου μόνον διὰ τοῦ ὕψους αὐτοῦ.

β') Νὰ εὐρεθῇ τύπος δι' οὗ χορηγεῖται τὸ ἄθροισμα πάντων τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐν τινι πυθαγορείῳ πίνακι.

Διὰ τὴν Δ' τοῦ Γυμνασίου τάξιν.— α') Ἡ διάμετρος τῆς Σελήνης εἶνε τὰ 273 χιλιστὰ τῆς διαμέτρου τῆς Γῆς. Ποῖος εἶνε ὁ ὄγκος τῆς Σελήνης ὡς πρὸς τὸν τῆς Γῆς;

β') Σφαῖρα ἐκ πλατινῆς, ἥς ἡ διάμετρος εἶνε 0^m, 03, περιεκαλύφθη διὰ στρώματος ἐκ χαλκοῦ πάχους δύο ἑκατοστῶν.

Ζητεῖται τὸ ὀλικὸν βάρος αὐτῆς.—Αἱ πυκνότητες εἶνε τῆς μὲν πλατινῆς 21,15 τοῦ δὲ χαλκοῦ 8,85.

Αἱ λύσεις ἠτιολογημέναι ἐν τῷ προσεχῇ φύλλῳ.

Ε. Ε. Στάης

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τίνα ἦσαν τὰ ἀποσβεγμένα τῶν ἐπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ τίνες οἱ ἐπτὰ σοφοί;

Ὅποιον εἶνε τὸ ἐπιγράμμα τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ πεσόντων ἐν Θερμοπύλαις γεγραμμένον καὶ τίς ὁ ποιήσας τοῦτο;

Πόθεν ἔλαβεν ἡ Εὐρώπη τὸ ὄνομα τοῦτο;